

12.9.2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 15.9.2022

Asia: U 50/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teollisuuden päästöistä (teollisuuspäästädirektiivin muuttaminen)

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teollisuuden päästöistä.

Maa- ja metsätalousministeriö on ollut valmistelemassa Valtioneuvoston kirjelmää eläinsuojien osalta.

Maa- ja metsätalousministeriö haluaa nostaa Euroopan parlamentin ja neuvoston ehdotuksesta direktiiviksi teollisuuspäästöistä liittyen esille seuraavat asiakohdat:

Ehdotuksen määrällisesti suurin soveltamisalan laajennus koskisi eläinsuojia. Soveltamisala määriteltäisiin eläinyksikkönä, joka olisi sekä sioille, siipikarjalle, naudoille, että näitä sisältäville yhdistelmätiloille 150. Eläinyksikköinä käytettäisiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston täytäntöönpanoasetuksen (EU N:0 808/2014) mukaisia eläinyksiköitä, joissa yksi eläinyksikkö vastaisi 3 000 litraa maitoa vuodessa tuottavaa lypsylehmää. Maa- ja metsätalousministeriön mielestä käytettävän eläinyksikön tulisi paremmin huomioida eri eläinlajien ympäristövaikutukset, jolloin eri tuotantosuuntia kohdeltaisiin tasapuolisesti. Direktiivimuutosehdotuksessa käytettäväksi esitetty eläinyksikkö pienentäisi nautojen suhteellisia yksikköjä verrattuna siihen, mitä Suomessa ympäristöluvituksessa tällä hetkellä sovelletaan (perustuu eläinten lannan ravinnepitoisuuteen, YSL, liite 3). Meidän käyttämässämme eläinyksiköissä peruslukuna on lihasika (arvo 1), ja lypsylehmälle on laskettu arvo 10,8, siis 11-kertainen. Direktiiviehdotuksessa yksiköt olisivat vastaavasti 0,3 ja 1,0 eli lypsylehmän eläinyksikkö olisi vain 3,3-kertainen lihasikaan verrattuna.

SYKEN arvion mukaan direktiiviehdotukseen perustuvan 150 eläinyksikön rajan mukaisesti soveltamisalaan kuuluvien eläinsuojien lukumäärä kasvaisi nykyisestä 275 eläinsuojasta noin 1 700 eläinsuojaan ja näistä lähes puolet olisi nautatiloja. Kaikista Suomen nautatiloista direktiiviehdotuksen soveltamisalassa olisi noin 10 %, sikatiloista noin 60 %, siipikarjatilasta noin 70 % ja yhdistelmätiloista noin 15 %. Eläinsuojien ympäristönsuojelun taso on Suomessa korkea, ja käytännössä kaikki direktiiviehdotuksen mukaiset eläinsuojat kuuluvat jo nyt ympäristönsuojeluun lupa- tai ilmoitusmenettelyn soveltamisalaan. Ympäristöluparajat tulisivat esityksen perusteella muuttamaan siten, että maidontuotannossa raja olisi 120 lypsylehmää (nykyinen 300), naudanlihantuotannossa 200 nautaa (nykyinen 500), porsastuotannossa 300 emakkoa

12.9.2022

(nykyinen 750), sianlihantuotannossa 500 lihasikaa (nykyinen 2000), siipikarjanlihantuotannossa 5000 broileria tai kalkkunaa (nykyinen 40 000) ja kananmunantuotannossa 10 714 munintakanaa (nykyinen 40 000). Muutoksen ei oleteta aiheuttavan merkittävää kustannusta tiloille. Tarkkaa arviota komission esityksen taloudellisista vaikutuksista kotieläintaloudelle ei ole tehty.

Direktiiviehdotus sisältää eläinsuojille mahdollisuuden kevennettyyn lupamenettelyyn sekä ehdotuksen säätää eläinsuojien lupahakemusten vähimmäissisällöstä. Maa- ja metsätalousministeriö pitää hyvänä esitettyä eläinsuojien kevennettyä lupamenettelyä verrattuna muihin direktiivilaitoksiin. Arviomme mukaan eläinsuojien kevennetyn lupamenettelyn vähimmäisvaatimukset tulevat vastaamaan nykyisen ympäristönsuojelulain eläinsuojia koskevan ympäristölupa- tai ilmoitusmenettelyn vaatimuksia. Maa- ja metsätalousministeriö pitää YSA (713/2014) 3§n sisältämiä vaatimuksia lupahakemuksen sisällöstä riittävinä, eikä näitä vaatimuksia tulisi kiristää.

Direktiiviehdotuksessa esitetyt ympäristötehokkuuden sitovat raja-arvot ovat hankalia noudattaa luonnolliseen ilmanvaihtoon perustuvissa eläinsuojissa, erityisesti puolilämpimissä verhoseinäpihatoissa, koska ilmanvaihdon säätömahdollisuudet ovat niissä hyvin rajallisia. Koska tämän tyyppisistä rakennuksista poistoilmaa ei johdeta ulos putkilla, on lisäksi päästöjen määrittäminen ja sitä kautta lupaehtojen noudattamisen todentaminen erittäin haastavaa. Suomessa direktiiviehdotuksen soveltamisalaan kuuluvat, nautoille tarkoitetut eläinsuojat ovat pääsääntöisesti verhoseinäpihattoja.